

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

בפני **כבוד השופט עמי קובו**

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ציון כהן

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מורן טרבלסי
ב"כ הנאשם: עו"ד שלומציון גבאי-מנדלמן

☐

גזר דין

רקע

- ☐ ☐ הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
- א. ☐ **כניסה והתפרצות לבנין שאינו מגורים בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 408 בנסיבות 407(ב) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
- ב. ☐ **ייצור נשק (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 144(ב2) בחוק.
- ג. ☐ **החזקת נשק (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 144(א) בחוק.
- ד. ☐ **ניסיון להרוס נכס בחומר נפיץ (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 456 בחוק.
- ה. ☐ **הצתה (ריבוי עבירות)**, לפי סעיף 448(א) סיפא בחוק.
- ו. ☐ **ניסיון הצתה**, לפי סעיף 448(א) סיפא ביחד עם סעיף 25 בחוק.
- ☐ ☐ על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, עובר לחודש ינואר '19 **גמלה בליבו של הנאשם החלטה לגרום לשריפת בתי דין רבניים ומועצות דתיות רחבי ישראל (להלן: "מוסדות הדת")**, באמצעות השלכת מטענים וחומרים מאיצי בערה לתוך מוסדות הדת שיתלקחו בו זמנית בכל המוסדות מתוך מטרה לגרום להפסקת מתן שירותי מוסדות הדת לציבור החילוני ובכך לתרום למטרתו שהיא הפרדת דת ומדינה. החל מחודש ינואר '19 הנאשם החל לבקר במוסדות דת שונים ברחבי ישראל לשם איסוף מידע כשהוא מסווה את זהותו ומחופש להומלס – זאת כדי לבחור את מוסדות הדת הנגישים ביותר לקידום תכניתו. עובר ליום 14.5.20 הנאשם רכש ציוד וחומרים שונים וייצר עמם מטענים משני סוגים: האחד, מטען תבערה פירוטכני מאולתר הגורם בפעילותו ללהבה (להלן: "מטען תבערה"). השני, מטען חבלה שנועד לגרום לפתח כניסה בשמשת החלון (להלן: "מטען מנפץ שמשות").

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

במסגרת הכנותיו, הנאשם ערך ניסויים בחומרי הבעירה השונים, ייצר את המטענים והחזיק ציוד במחסן שכלל שני מטעני תבערה עם אבק שריפה ואמצעי ייזום, ארבעה מטעני מנפצי שמשות, שש מערכות הפעלה מבוססות טיימר וסוללה בקופסת חשמל, שתי מערכות הפעלה מבוססות טיימר וסוללות מאוגדות בסרט דביק, ושישה טיימרים דיגיטליים.

ביום 11.5.20 וביום 15.5.20 וכן במועדים נוספים התקשר הנאשם למוסדות הדת ובדק את שעות הפעילות של המוסדות. **הנאשם בחר בקפידה את בתי הדין הרבניים שאותם הצית, לאחר שוודא שהם לא צמודים למבנה אחר שעלול להיפגע, והשעה המאוחרת בה הוצתו בתי הדין הייתה כדי להבטיח שלא יהיו אנשים במקום שעלולים להיפגע. בנוסף הניח הנאשם פצצות סירחון כדי להרחיק סקרנים מלהתקרב למקום ההצתה ולמנוע פגיעה בהם.**

ביום 14.5.20 בבוקר הצטייד הנאשם בשישה מטעני תבערה, שישה מטעני מנפץ שמשות, שישה שקים המכילים בגדים ישנים, שש פצצות סירחון שמטרתן להרחיק סקרנים ועגלת קניות. הוא העמיס את הציוד ברכבו, ויצא ברכבו מקיבוץ מרום גולן שבו התגורר לשם ביצוע תכניתו. הנאשם התחפש להומלס כדי להסוות את זהותו, ויחד עם עגלת הקניות נסע לבית הדין הרבני בעיר אשקלון. שם הנאשם בדק את מבנה בית הדין ואת הגישה אליו. לאחר שהבין שלא ניתן להחדיר את מטען התבערה דרך חלון בית הדין, המשיך לכיוון מוסדות דת אחרים.

בשעה 17:30 הגיע הנאשם למועצה הדתית באשדוד ווידא שניתן להחדיר את מטען התבערה דרך החלון והמשיך לבית הדין בפתח תקווה, למועצה הדתית בתל אביב ולבית הדין הרבני בתל אביב, כדי לבדוק שקיימת גישה להחדרת מטעני התבערה. הנאשם הבחין שחלון בית הדין הרבני בתל אביב סגור, ואז ניקה את שמשות החלון והצמיד מערכת מנפץ שמשות כדי לגרום לחור בחלון שדרכו יוכל להחדיר את מטען התבערה. לאחר סיום ביקוריו בזירות, הנאשם נסע לחוף הצוק בתל אביב והעביר שם את הלילה.

בבוקר יום 15.5.20 הכין הנאשם את מערכות מטען התבערה לפעולה וכיוון את כל המערכות כך שיפעלו בשעה 2:00 לפנות בוקר יום 17.5.20. לאחר מכן נסע ברכבו למועצה הדתית בכפר סבא שם הצמיד מערכת מנפץ חלונות כדי לגרום לחור בחלון שדרכו יוכל להחדיר את מטען התבערה. בהמשך נסע למועצה הדתית באשדוד כשהוא מחופש להומלס, פתח את אחד החלונות והבחין בחדר גדול ובו מחשבים ושולחנות. הנאשם שלשל לחדר באמצעות חבל את מטען התבערה וערימת בגדים כמאיצי תבערה ונמלט מהמקום. משם נסע לפתח תקווה וכשהבחין בחבורת נערים, המשיך למועצה הדתית בתל אביב, פירק דיקט שהיה צמוד לחלון הארכיון ושלשל לתוכו באמצעות חבל מטען תבערה. הנאשם המשיך לעבר בית הדין הרבני בתל אביב שם הבחין שמנפץ השמשות שהתקין לחלון לא הופעל, ולפיכך פרץ את החלון באמצעות לוס ושלשל לתוך המבנה באמצעות חבל מטען תבערה וערמת בגדים כמאיצי תבערה ונמלט מהמקום.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

בחצות לערך המשיך הנאשם לבית הדין בכפר סבא, שם הרחיב את החור שנוצר בחלון על ידי מנפץ החלון באמצעות לוס, פתח את החלון ושלשל באמצעות חבל את מטען התבערה וערמת בגדים כמאיצי תבערה ונמלט מהמקום. בהמשך לכך נסע **לפתח תקווה** ושלשל לבית הדין דרך חלונות **שני מטעני תבערה** ושתי ערמות בגדים כמאיצי תבערה ונמלט מהמקום.

ביום 17.5.20 בין השעות 2:06 ועד ל-2:22 התלקחו ששת מטעני התבערה שאותם הטמין הנאשם וגרמו לנזקים של עשרות אלפי שקלים במוסדות הדת.

□ □ הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן והופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן. עוד הוסכם שהמאשימה תעתור למתחם עונש הנע בין 7 ל-10 שנות מאסר ולעונש ראוי של 8 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. ההגנה תהא חופשיה בטיעוניה.

תסקיר שירות המבחן

□ □ על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בן 69, גרוש ואב ל-4 ילדים בוגרים, התגורר טרם מעצרו בקיבוץ מרום גולן וניהל יחסים זוגיים ומשק בית משותף עם גרושתו. עלה לישראל כילד עם משפחתו, סיים 12 שנות לימוד, שירות צבאי מלא ושירות מילואים. משנת 1980 הוא חבר קיבוץ ולאורך השנים עבד בענפי המשק השונים, נטה לעבור בין הענפים השונים ולתקופות לא עבד כלל. לפני שנתיים פרש לגמלאות. לאחר גירושו בשנת 2010, עבר להתגורר בתל אביב וחזר זמן קצר לאחר מכן לביתו בקיבוץ נוכח משבר רגשי של אחת מבנותיו ורצונה של גרושתו לשקם את יחסיהם. שלושה מילדיו ניתקו עמו קשר לאחר מעצרו, כאשר לתפיסתו תגובתם חמורה ולא פרופורציונלית.

לאורך השנים התקשה ליצור ולתחזק קשרים בינאישיים ולדבריו, כיום החל בשינוי אישי מעמיק, מצליח להתחבר לרגשותיו ולהיפתח מול גורמי טיפול המלווים אותו. חברי הקיבוץ פתחו בהליכים למניעת המשך חברותו בקיבוץ. הנאשם תאר כי הוא מאוכזב מתגובתם.

הנאשם נעדר עבר פלילי. במסגרת הליך המעצר התרשם שירות המבחן שלנאשם דפוסי אישיות המאופיינים בנוקשות מחשבתית וראיה דיכוטומית של המציאות. הוא נהג להסתיר חלקים נרחבים מחייו והתקשה לפנות לעזרה מסביבתו. לא עלתה התרשמות מאימפולסיביות וההערכה היתה שהסיכון במצבו ממוקד במצבים בהם חס חוסר אונים וייאוש מתמשך.

הנאשם תיאר שברקע לביצוע העבירות הוא גילוי לפני כ-5 שנים שגרושתו ואישה נוספת עמה ניהל יחסים נפגעו בצעירותן מינית בידי גברים מהמגזר הדתי. ידיעה זו עוררה תחילה כעס ובהמשך רצון לנקם. הנאשם תיאר תהליך של הצטברות כעס ותסכול שהופנה כלפי התערבות הממסד הדתי בפוליטיקה ובשגרת החיים של החברה החילונית, והוזן על ידי ידיעות שנחשף אליהן במדיה החברתית ובאמצעי התקשורת. חווה תחושות שליליות שהשתלטו על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

מחשבותיו והוא הדיר את משפחתו וסביבתו ממחשבותיו ותכניותיו. לאחר יציאתו לגמלאות החל לתכנן תכנית שמטרתה יצירת שיח בקרב הציבור החילוני שיוביל להפרדת הדת מהמדינה. תחילה רקח תכניות גרנדיוזיות ובמהלך הזמן צמצם ומיקד אותן. הזמין חומרי גלם מאתרים שונים ברשת לצורך בניית המטענים וערך ניסויים כדי לדייק את כמויות הנפץ. הדגיש כי ערך בדיקות מעמיקות כדי לוודא שמוסדרות הדת אינם צמודים לבתי כנסת ותזמן את מועד ההפעלה לשעות שבהן היה בטוח שאיש לא יפגע. ביקש באמצעות האפקט הפירוטכני ליצור אירוע ראווה ללא פגיעה בחיי אדם. חש שנכשל במאמציו נוכח היעדר חשיפה ראווה ואי קבלת ההד הציבורי לו קיווה. לדבריו עם חזרתו לביתו לאחר ביצוע העבירה חש חרטה על מעשיו, ועם זאת ציין שאילו מעשיו היו זוכים לתהודה ציבורית, היה חש אחרת. לדבריו כיום מצא דרכים מקדמות להתמודד עם תחושות הכעס והתסכול שחוה לאורך השנים.

העו"ס המלווה את הנאשם מטעם הפיקוח האלקטרוני מסרה כי קיימה עם הנאשם 12 מפגשים בתקופת הפיקוח, הנאשם לא הפר את תנאי מעצרו, ובמהלך הזמן הגיע הנאשם לתובנות בנוגע לאחריותו לעבירות, מבין שבחר בדרך פסולה וכי יכול היה לבחור בדרכים אדפטיביות יותר כדי להביע מחאתו.

גורמי הטיפול ב"בית חס" שם נמצא במסגרת מעצרו בפיקוח אלקטרוני, מסרו שהנאשם משתתף בפגישות שבועיות עם עו"ס, יצר קשר חיובי המבוסס על אמון, מצליח לשתף מעולמו הפנימי ולהיעזר בטיפול. הצליח להסתגל בצורה מיטבית וליצור סדר יום פרודוקטיבי.

בסיכום התרשם שירות המבחן מאדם בעל קווי אישיות מורכבים, ללא עבר פלילי, אשר גדל בתנאים שהובילו להתפתחות חשיבה נוקשה, קשיי שליטה בדחפים, נטייה לאימפולסיביות ולסטייה מנורמות חברתיות מקובלות. לאורך השנים השתדל לנהל אורח חיים נורמטיבי, אולם בלטו חוסר יציבות תעסוקתית וקשיים ניכרים בתפקוד הבין אישי. מאופיין בסגירות, ריחוק חברתי וחוויה פנימית שלא תואמת את הנורמות החברתיות המקובלות. להערכת שירות המבחן בעת ביצוע העבירות החזיק בעיוותי חשיבה באופן בו השליך את הפגיעה שחוו בנות זוגו לפגיעה רחבה בציבור החילוני והן באופן בו סבר שנקיטת צעדים אלימים נגד הממסד הדתי יכולה להוביל להליכים פוליטיים רחבים. על אף הצהרותיו שהתפיסה האידיאולוגית עומדת בבסיס העבירות, להערכת שירות המבחן הן נובעות ממקור אישיותי שאפיין אותו לאורך השנים והסלים לאחר יציאתו לגמלאות. פרישתו מהעבודה יצרה אצלו תחושת ריק וחוסר ערך עצמי. לשם יציקת משמעות לחייו גיבש פנטזיה, אודותיה מידר את סביבתו, והתפרשה אצלו כהצדקה למעשיו.

גם כיום הנאשם מתקשה להפנים את השלכות מעשיו, סבור שסביבתו הגיבה באופן לא פרופורציונלי למעשיו. הנאשם מביע חרטה על מעשיו כיוון שלתפיסתו נחל כישלון נוכח ההד הציבורי הקלוש שיצר. הוא לוקח אחריות קונקרטיה בלבד על מעשיו וסבור שנוכח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

פעילותו למניעת פגיעה בחיי אדם, לא נוצר סיכון בעבירה. כגורמי סיכון מנה שירות המבחן את חומרת העבירות ונזקים, קווי אישיות נוקשים, הפרעת אישיות חמורה שהיוותה את הבסיס למעשיו, הסתרתו את תכניתו מסביבתו לאורך זמן, היעדר הכרה בפוטנציאל ההרסני במעשיו והקושי להכיר בהשלכת וחומרת מעשיו. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את היעדר עבר פלילי ושיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול בתקופת מעצרו. להערכת שירות המבחן רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה היא ברמה בינונית ותוצאותיה צפויות להיות ברמה בינונית.

נוכח קשייו להכיר בהשלכות מעשיו, לקיחת אחריות קונקרטית בלבד וקושי להתעמק בחומרת מעשיו, שירות המבחן נמנע מהמלצה שיקומית.

חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו בעניינו של הנאשם

□ □ □ **חוות דעת פסיכיאטרית**, שנערכה בהתאם להחלטת בית המשפט ובהוראת הפסיכיאטרית המחוזית, במרכז הרפואי "שלוותה" על ידי ד"ר חגי מעוז מיום 18.6.20 – הנאשם אינו מוכר למערכת בריאות הנפש בעברו. אין עדות למחשבות שווא, בוחן מציאות והשיפוט תקינים והתבונה תקינה. עולה רושם למרכיבים סכיזואידים בולטים באישיותו ולצורך נרקסיסטי בהכרה בחשיבות מעשיו בעתיד. ללא רושם למצב פסיכוטי במהלך האירוע. בסיכום נכתב שהנאשם סובל מקווים אישיותיים סכיזואידים ונרקסיסטיים ומנוקשות מחשבתיות. אין רושם לקיומו של מצב פסיכוטי. ביצוע העבירה לא נבע מתוך מצב פסיכוטי והוא כשיר לעמוד לדין.

□ □ □ **חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה מטעם ההגנה ונערכה על ידי פרופ' שמואל פניג ביום 28.1.21** – חוות הדעת סקרה את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. עורך חוות הדעת התרשם שהנאשם סובל מהפרעת אישיות עמוקה המכתיבה את התנהלותו ושהובילה למעשיו בעבירה. לא היה מעולם בטיפול פסיכיאטרי או פסיכולוגי. הנאשם עושה שימוש במנגנוני הגנה נוקשים שמאפשרים היעדר אינטגרציה בין החלקים הרגשיים לקוגניטיביים, המצוקה האישית לבין העולם הגרנדיוזי. חיי את חייו בשני עולמות – האחד מחובר למציאות ומתפקד למרות התנהגויות שהצביעו על בעיותיו, אימפולסיביות, קושי בהתמדה ובדידות חברתית. נורמליות לכאורה זו, מתקיימת בצד מערכת חשיבתית אידיאלית נוקשה המאפיינת הפרעת אישיות ודומה במובנים מסוימים למערכת פרנואידית. העולם האידיאלי של הפרדת הדת מהמדינה ללא קשר למציאות הפוליטית ולמציאות בכלל מדגישה את האופי הפתולוגי שלה. אין חיבור לחשיבה פוליטית או התחברות לגורמים הדוגלים בהפרדת הדת מהמדינה, ונראה שלנאשם היתה התחברות לרעיון כרעיון וזאת כפועל יוצא של מוחו מבלי לשתף אף אחד מסביבתו. כל ערך התוכנית היה בהיותה יציר שלו בלבד, הנותן מזור לצרכיו הנפשיים. אמונתו הבלתי ניתנת לערעור שבמעשה קיצוני שתוכן לפרטי פרטים יביא לעצירת התהליך, היא המשך למבנה הסדור של הנאשם על העולם. הנאשם לא סבל ממחשבת שווא, אלא צורת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

חשיבה של Over-valued idea. המהלך האופרטיבי במטרה לעצור את השתלטות הדת על המדינה קיבל אצל הנאשם ערך ובער בעצמותיו בלי יכולת להתנגד לו. הוא היה בטוח שמעשיו יגרמו לעצירת התהליך. **את הרעיון והמעשים הוא ניהל בינו לבין עצמו ומבחינה זו דומה לחשיבה פרנואידיה המזינה את עצמה.** הוא לא יצר קשר עם אנשים שחושבים כמוהו ושמר על מעשיו בסוד. מדובר בפתולוגיה שבה אדם אחד, גיבור בעל כורחו, הרוצה להיכנס לספרי ההיסטוריה ולחולל שינוי בלי לחלוק אותו עם הזולת. יתכן שחשש ששיתוף הרעיון עם הזולת יביא לביקורת על מחשבת "ערך היתר" שלו. מתוך יומן שכתב ניתן ללמוד על האמונה החזקה והבלתי ניתנת לערעור ועל הפער בין החיים המציאותיים לעולם הפנימי כאשר ביניהם קיימת מחיצה בלתי עבירה, ומכאן נבחר גם העיתוי, לאחר פרישתו לגמלאות וסיום חלקו בדאגה למשפחה. עוד עלו מהיומן הבדידות הרעיונית, התנהלותו בתוך עצמו בלי רצון וצורך לחלוק את הרעיון עם אחרים. הנאשם היה חסר כל תובנה למשמעות הרגשית של מעשיו על סביבתו, הוא יצר בועה שרק כאשר המציאות חודרת בצורה גסה הוא מכיר בהשפעת מעשיו. ניכרת אובססיות ופרפקציוניזם שקיימים בהתעמקות האובססיבית בפרטים הטכניים של המשימה, הוא חי בעולמו, קובע את האתגרים ומכמת את ההישגים במשפט ההיסטוריה.

לתפיסתו המעשה ההרואי הסתיים בקול ענות חלושה ובהד קלוש של המעשים. כל מהותו לאורך השנים היתה לשפר את עצמו ולהגיע להישגים שייחדו אותו ויבטאו את עליונותו על אחרים. עליונות זו לא נזקקה לפרסום או לאהדת הקהל. **הנאשם סובל מהפרעת אישיות נרקיסיסטית ולו קווים נרקיסיסטיים גרנדיוזיים, אולם הוא חסר את הצורך המיידי להערכה שמאפיין נרקיסיסט.** אף שאין לו צורך בהערכה מיידית, קיים אצלו צורך בהערכה והכרה. בדומה להפרעות אישיות חמורות הנאשם אינו מחובר להשלכות מעשיו על סביבתו והוא נעדר תובנה לחלוטין להפרעתו.

קיימים קריטריונים המתאימים גם להפרעת אישיות סכיזואידית של העדפה לפעילות הנעשית ביחידות, עיסוק מופרז בדמיון והסתכלות פנימית, היעדר חברים קרובים והיעדר רצון בקשרים כאלה וכן חוסר רגישות כלפי נורמות חברתיות מקובלות.

הנאשם מסוגל להבחין בין טוב לרע ויודע שמעשיו אסורים על פי חוק. אולם הוא התקיים בעולם אידיאלי בו הוא יודע את הטוב – ידע שיש להפריד את הדת מהמדינה כדי למנוע את הרס המדינה, וכי הפרדה זו מוטלת עליו באמצעות המעשים שתכנן. הקפידה שבה תכנן את מעשיו היתה כרוכה במניעת כל אפשרות שיפגע בחיי אדם ולו בצורה הקלה ביותר. העקרונות שבהם האמין מתיישבים עם עולם מסודר שאין לנקוט באלימות ולפגוע בבני אדם בכל צורה ושאין לפגוע בקודשי הדת – כך למשל נמנע מפגיעה במוסדות הסמוכים לבתי כנסת. עם זאת, הרעיון שאותו קידש ואשר בער בעצמותיו היה בעוצמה של מחשבת שווא שאין אפשרות להפריכה. למרות שהרעיון עצמו של הפרדת הדת מהמדינה אינו עונה להגדרה של מחשבת שווא, הרי שהמחשבה שהמעשה הקונקרטי יביא להפרדת הדת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-14479-06 מדינת ישראל נ' כהן

מהמדינה היא בגדר מחשבה עם ערך יתר המתקרבת למחשבת שווא. לא מדובר בפשע אידיאולוגי אלא במעשים הנובעים מהמבנה הנפשי החולני ואשר באו לתת פתרון רגשי לריקנות ולדיכאון שהתגברו עם ההזדקנות, הפרישה לגמלאות ויציאת הילדים מהבית. אלה חשפו את הנאשם להתמודדות עם חוסר משמעות של חייו. המעשים אמנם קשורים לכאורה לתפיסת עולם אידיאולוגית אך הם נובעים יותר מצורך נפשי עמוק בהכרה מהסביבה וחיפוש אחר משמעות בחייו.

אין לנאשם עבר של אלימות או הרשעות בפליליים. במעשיו הוא בחר להיצמד לעקרונותיו שלא לפגוע בזולת פיזית או דתית, באופן שגרם לכך שנדרש להכנה קשה וויתור על יעדים נוחים לשם מניעת סיכון לאחרים. כיום חש חסר כוחות ומפוכח מהתנפצות התוכנית הגרנדיוזית שלו, אין לו כוונה לשוב על מעשיו.

מסקנות חוות הדעת הן שהנאשם סובל מהפרעת אישיות חמורה, מעשיו נעשו בגלל רעיונותיו וכתוצאה מהפרעתו הנפשית כשמטרתו היתה להביא גאולה לעם ולעצור תהליכים פוליטיים, ללא רווח אישי ומתוך נכונות לשלם מחיר אישי. כיום הוא מתחרט על מעשיו ואין סיכון שישוב על מעשיו, ואינו מהווה סיכון לעצמו או לסביבתו.

□ לאור חוות הדעת מטעם ההגנה, התבקשה והתקבלה התייחסות הפסיכיאטר ד"ר חגי מעוז, מטעם הפסיכיאטרית המחוזית, לאמור בחוות הדעת ההגנה. תגובת ד"ר מעוז מיום 13.4.21 קבעה כי לפי חוות דעת הרופאים במסגרת צו ההסתכלות שנערך לנאשם בחודש יוני '20 הנאשם אינו סובל מהפרעה בספקטרום הפסיכוטי, אך **סובל מקווים אישיותיים סכיזואידים ונרקסיסטיים ומנוקשות מחשבתיות**. לא היה עדות להפרעה פסיכוטית, ולכן נמצא כשיר לעמוד לדין. לאחר עיון בחוות הדעת מטעם ההגנה סבור הפסיכיאטר **ששתי חוות הדעת גורסות דעה דומה**, כי על אף קיומה של הפרעה נפשית מסוג הפרעת אישיות, זו אינה מהווה עילה לביטול ההליכים נגדו.

□ בהמשך להבהרה זו, הפנתה ב"כ המאשימה שאלות לפסיכיאטר ד"ר מעוז, בדגש על סוגיית הקרבה לסייג לאחריות פלילית. בהשלמה לחוות הדעת, מיום 29.4.21, ציין ד"ר מעוז, כי הנאשם נמצא כמי שסובל מקווים אישיותיים סכיזואידים ונרקסיסטיים ונוקשות חשיבתיות קשה ביותר. על אף אחריותו הפלילית, הנאשם סובל מהפרעת אישיות חמורה אשר על אף מודעתו למעשיו, הוא עומד בתנאי הקרבה לסייג לאחריות פלילית, משמע שלמרות מודעותו למעשיו, יכולת השליטה שלו במעשיו, על אף ההבנה של העונש הצפוי לו לנוכח המעשים, היתה מוגבלת מאוד.

□ בהמשך לכך, ביקשה ב"כ המאשימה להפנות שאלות נוספות לפסיכיאטר ד"ר מעוז, והוא השיב לשאלות בהבהרה בכתב מיום 18.5.21. ד"ר מעוז ציין כי בבדיקתו הקלינית נמצא שהנאשם **סובל מהפרעת אישיות חמורה**. האבחנה נסמכת על בדיקות קליניות חוזרות,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

פרטים שנלקחו בעת אשפוזו והתבוננות על מהלך חייו. יכולת השליטה המוגבלת של הנאשם קשורה במישרין להפרעת האישיות, אין הדבר מעיד על כושר שיפוט לקוי ברמה הפורמאלית ולכן הוא נמצא כשיר לעמוד לדין. לא אחת, אצל אנשים הסובלים מהפרעות אישיות קשות כגון הפרעות אישיות נרקיסיסטיות, סכיזואידיות או גבולית, הדבר בא לידי ביטוי עם ליקוי ביכולת השליטה על דחפים ללא ליקוי פורמאלי בשיפוט. אנשים שונים הסובלים מהפרעות אישיות מתפקדים באופן נורמטיבי כלפי חוץ ולעיתים קרובות כך כל חייהם. מצבי דחק שונים עלולים לגרום לכך שמנגנוני ההגנה הנפשיים שעומדים להם לאורך החיים, אינם מספיקים ולא אחת הסובלים מהפרעות אישיות מוצאים דרכים בחייהם ומשתמשים במשאבים חיצוניים כדי שלא להגיע למצב של פירוק רגשי.

ראיות לעונש

□ □ גב' הדר כהן, בתו של הנאשם, העידה שהנאשם הוא אב מעצים, סב רך ואכפתי לבנותיה, והוא החליט בגיל 69 לעשות מעשה שלקח אותו ממנה. היא כואבת ואינה מבינה את המעשה שעשה. המעצר היכה אותם בתדהמה. הם ידעו את דעתו על העולם החרדי אך לא העלו בדעתם שיעשה מעשה כזה. המעצר היווה נקודת שבר במשפחה, אימה נפרדה ממנו, הקיבוץ הוציא אותו ואין לו לאן לשוב, אחותה ושני אחיה אינם מדברים איתו. הם הוקיעו אותו, הוא נלקח מבני משפחתו ומכל עולמו. מבקשת שבית המשפט יראה בנאשם כמי ששילם מחיר מאוד כבד על מעשיו, באופן שגרם לו לראות את הדברים אחרת ולא לשוב עליהם. מבקשת לתת לה ולבנותיה זמן נוסף לגדול עם סבן.

□ □ גב' אורה מץ, אחות הנאשם, העידה שהם גדלו במשפחה מרובת ילדים שעברו חבלי קליטה קשים לאחר עליית המשפחה לישראל. הנאשם הוא אח קרוב אליה שדאג לה. אדם טוב, אב וסב אוהב וקשוב, מעולם לא פגע באיש, חי את חייו בשקט בקיבוץ. היא מלווה אותו בשנה האחרונה ועדה למשבר האישי והמשפחתי ולכאב העמוק על מעשיו וההשלכות על משפחתו. עדה לתהליך הנפשי שעובר, הוא משתף פעולה ומתמיד בטיפול הנפשי, נפגש פעם בשבוע עם עו"ס ומודע לחומרת מעשיו, למחיר הכבד שמשלם ומביע חרטה. מבקשת שבית המשפט ייתן לו הזדמנות לטיפול ולשקם את משפחתו. את עיקר העונש כבר קיבל בנתק ממשפחתו. הוא אדם מבוגר ללא עבר פלילי שלא יזיק לאיש.

טיעוני הצדדים

□ □ לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד מורן טרבלסי, הערכים המוגנים שנפגעו הם שלום הציבור וביטחון, הגנה על הרכוש, ועל הסדר הציבורי התקין. הערך החברתי שנפגע בהחזקת הנשק הוא שלמות הגוף וביטחון הציבור, ולנוכח המניע האידיאולוגי קיימת פגיעה בערכי הדמוקרטיה, חופש הדת ושלטון החוק. מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כוללות תכנון מדוקדק, ביקור במוסדות הדת ברחבי ישראל,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

איסוף מידע, הסוואת זהות והכל כדי לבחור את מוסדות הדת הרגישים ביותר, רכישת ציוד וחומרים שונים מחנויות שונות כדי לייצר באמצעותם מטענים. הנאשם אחסן את הציוד במחסן, ייצר מטענים, התקשר מספר פעמים למוסדות הדת ובדק את שעות הפעילות במקום. מדובר בשנה וחצי של תכנון שלווה בכתבת יומן בו הוא מתאר לפרטי פרטים את התכנון המדויק כמו במבצע צבאי, ואת הלך הרוח שלו בכל שלב ושלב של התכנון. הנזק שהיה עלול להיגרם מביצוע העבירה הוא רב. רבות נכתב על חומרתה של עבירת ההצתה הטומנת בחובה סיכון רב לגוף ולרכוש. נוספת לכך חומרת יתרה נוכח המניע האידיאולוגי במטרה לגרום להפסקת מתן שירותים של מוסדות הדת לציבור החילוני ולהוביל למטרתו העיקרית שהיא הפרדת דת מהמדינה. בבתי הדין היו רבבות של תיקי נייר בעניינם של הרבה מאוד אנשים שבהם פרטי חייהם ולא ניתן לדעת מה היה קורה אילו אותם התיקים היו עולים באש. קשה לאמוד את נזקה של הסכנה הפוטנציאלית בהצתה ואלה עלולים להיות קטלניים ורחבי היקף. אמנם הנאשם ווידא שבתי הדין אינם צמודים לכל מבנה אחר שיכול היה להיפגע, ביצע את העבירה בשעה מאוחרת והניח פצצת סירחון כדי להבטיח שהמקום יהיה ללא אנשים שעלולים להיפגע. עם זאת בתי הדין ממוקמים בלב ערים מרכזיות כאשר אנשים נמצאים בבתיהם ומכאן הסיכון. הסיבה שהביאה את הנאשם לבצע את העבירות היא תפיסת עולם אידיאולוגית קיצונית. הנאשם בן 69, מתאר את הכוונות שבמעשיו וביומנו תיעד היטב את הלך הרוח שלו במהלך התכנון ואת רצונותיו. מדבריו מול שירות המבחן עלה שהוא היה מודע לכך שמדובר במעשה פלילי אך לא חשב שיתפס. הוא לא התחרט על המעשה אלא על זה שנתפס. בנוסף ציין שלאחר שהוציא את תכניתו לפועל ושב לביתו, חש שהפסיד במלחמה מול הקולות הפנימיים שדחפו אותו לביצוע העבירה ומתחרט על מעשיו והוסיף שאם מעשיו היו זוכים לתהודה ציבורית לה קיווה היה מרגיש אחרת.

באשר לסוגיית הקרבה לסייג לאחריות פלילית – המאשימה ביקשה להבין כיצד אדם בן 69 ללא עבר פלילי, אדם נורמטיבי לכל הדעות, מלח הארץ, מבצע בשלב מאוחר של חייו עבירה בלתי רגילה, שאינה מונעת מדחף רגעי. לא התקבלו תשובות מספקות בעניין. הקרבה לסייג לאחריות פלילית היא מבחן משפטי ויש לבדוק עד כמה הנאשם יכול היה להבין את מעשיו או יכול היה להימנע מביצוע העבירה, וזאת ניתן ללמוד ממכלול הראיות לרבות מעשיו לפני האירוע, במהלכו ולאחריו. במקרה זה אין מדובר בדחף לאו בר כיבוש, כך ניתן ללמוד מהתכנון ומהמהלכים שביצע טרם העבירה שמצביעים על דחף שהיה בר כיבוש למשך זמן ממושך. ביומן הוא הסביר בדיוק מדוע עשה את המעשים, הבין את ההשלכות של המעשים ורצה בהם. עם זאת לנוכח החריגות המשמעותיות של הנאשם ושל המעשים, המאשימה מקבלת כי מתקיימת קרבה מסוימת לסייג לאחריות פלילית. זאת על אף שהנאשם הבין את אשר הוא עושה ויכול היה להימנע מעשיית המעשה, כפי שדחה את מעשיו במשך שנה וחצי. בשל כך עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 5 ל-7 שנות מאסר, במקום המתחם שעליו הוסכם מלכתחילה שהמאשימה תטען, הנע בין 7 ל-10 שנות מאסר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

המבחן לקרבה לסייג הוא קיומה של מחלת נפש והפסיקה מדברת על הפרעה נפשית משמעותית, היעדר יכולת של ממש להימנע מביצוע העבירה או להבין את הפסול במעשה הכולל קשר סיבתי. במקרה זה, מדובר בקרבה לא משמעותית לסייג. הנאשם אינו מוכר למערכת בריאות הנפש ומעולם לא טופל. האירועים לא נבעו מתוך מצב פסיכוטי. החברה מלאה באנשים עם הפרעות אישיות כאלה ואחרות, ולא יתכן שכל בעל הפרעת אישיות יוכל לבצע עבירה כה משמעותית ובסופו של יום לטעון שלא יכול היה לשלוט במעשיו.

העבירות נעשו תוך הכנה במשך שנה וחצי, בכל רחבי הארץ, אך עדיין יש לקבוע שמדובר באירוע אחד עם מספר מעשים. העונש המרבי בעבירת ההצתה הוא 20 שנות מאסר ובגין עבירת הנשק הוא 15 שנות מאסר. הפסיקה קובעת בגין מעשה יחיד עונש בין 3 ל-4 שנות מאסר בפועל, וכאן מדובר בריבוי מעשים. יש למקם את הנאשם באמצעו של מתחם העונש. זאת לאור העובדה שמדובר באדם בן 69, שנטל אחריות למעשיו, אף שבתסקיר עלה שהאחריות אינה מלאה, נסיבות חייו נורמטיביות והוא נעדר עבר פלילי. המאשימה עתרה לעונשים של 6 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

□ □ לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד שלומציון גבאי מנדלמן, מדובר בנאשם נורמטיבי בן 69 שכל מי שהכיר אותו לא היה מודע לאובססיה שלו. לרוב עבריינים אידיאולוגיים משתתפים בקבוצות ואחרים יודעים על קיומם. הפסיכיאטר המחוזי הסכים שמדובר בהפרעת אישיות חמורה, ושיכולת השליטה שלו על המעשים, למרות הבנתו את העונש הצפוי, היתה מוגבלת מאוד. חוות הדעת מטעם ההגנה חוזרת על מה שהפסיכיאטר המחוזי שב וקבע. מעבר להפרעת האישיות החמורה, קיים ליקוי ביכולת השליטה בדחפים. הפסיכיאטר המחוזי התייחס לטענת המאשימה שמדובר באדם שלא היה מוכר למערכת הפסיכיאטרית לאורך השנים והשיב שישנם אנשים שיכולים לסבול לאורך כל חייהם מהפרעת אישיות חמורה ומערכת בריאות הנפש לא תפגוש אותם. עניין הפרדת הדת מהמדינה היה אצל הנאשם זמן רב וגרם לו לזעם. הוא לא יצא נגד הדת, אלא נגד מוסדות הדת שנותנים שירותי דת וכופים את הדת שלהם. הנאשם מכבד את הדת ואת המאמינים בדת. בשל כך הוא נמנע מפגיעה במוסדות דת שקרובים לבתי כנסת.

הנאשם אדם אינטליגנטי, התקשה להתמיד במקומות עבודה בקיבוץ שבו חיי כ-40 שנה. הוא היה "אאוט סיידר", נטול חברים, זאב בודד. אין לו צורך בקרבת אנשים ומי שהיה מרכז עולמו היו ארבעת ילדיו. הריקנות שחוה לאחר הפרישה מהעבודה והתבגרות ילדיו, עוררו את הרעיון והוא הפך שבוי בו. בהתאם להפרעת האישיות ממנה סובל, הוא נצמד לרעיון גרנדיוזי שבו הוא הגיבור היחיד כאשר הרקע לכך הוא בפגיעה מהעבר בבת זוגו לשעבר ובגרושתו על-ידי גורמים דתיים. הוא פיתח תחביבים חריגים, הליכה על חבל, ניגון כהומלס ברחוב והטלת סכין מהמותן, וקיבל מכך סיפוק. הפגיעה בחיי אדם היתה קו אדום מבחינתו ולכן עברה שנה של תכנון מדויק כדי שלא יפגעו חיי אדם. הוא עשה בחירה מודעת לבצע את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

העבירה בשעת לילה כשברור שלא יהיו שם אנשים, ווידא טלפונית מהן שעות הפעילות במקום, ובכוונה ביצע שריפות שאינן גדולות. עשה זאת במספר מקומות כדי לייצר אפקט גדול. חלק מהשרפות כבו מיד. העובדה שהיה תכנון ממושך אינה משנה את העובדה שהיה לו קושי להימנע מביצוע העבירה. העובדה שהוא לא חבר לאף גורם שדוגל בהפרדת הדת מהמדינה ולא סיפר לאף אחד, שונה מעבריינות אידיאולוגית. הוא לא פגע בחיי אדם, לא סיכן חיי אדם ולא פגע בקדשי הדת. חוות הדעת מטעם ההגנה ציינה שהמחשבה שהצתה תביא להפרדת הדת מהמדינה קרובה למחשבת שווא. כן צוין שלא מדובר בפשע אידיאולוגי אלא במעשים הנובעים ממבנה נפשי חולה, הצורך הנפשי בהכרה של הסביבה וחיפוש משמעות בחייו.

מנעד הענישה בפסיקה בעבירות הצתה הוא רחב ותלוי בתוצאות ההצתה, בפוטנציאל הסיכון לנפש ולרכוש ובתכנון מוקדם. במקרה זה לא קיים פוטנציאל לפגיעה בנפש. התכנון המוקדם מקורו באובססיה שהיא חלק מהטענה לקרבה לסייג. ההגנה עתרה לקבוע שמדובר בקרבה משמעותית לסייג. הנזק שנגרם עומד על כמה עשרות אלפי ₪ בסך הכל, בכל המקומות שאותם הצית. הנאשם קיבל תביעה על סך 70,000 ₪ ומדובר בנזקים שאינם גבוהים יחסית לעבירת הצתה. בכל הקשור לעבירות של ייצור והחזקת נשק, יש לראותם בהקשר של ביצוע עבירות ההצתה.

מדובר באדם בן 69, ללא עבר פלילי אשר הודה וחסך את עדות של 141 עדי התביעה. הוא מבטא חרטה, ונגרם נזק לו ולמשפחתו. הנאשם נמצא בחלופת מעצר ב"בית חס" שם הוא מטופל על ידי עו"ס. לכן, עתרה ההגנה לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ולהתחשב בכך שהנאשם שהה תקופה ממושכת במעצר ובפיקוח אלקטרוני. לכן, עתרה ב"כ הנאשם להסתפק בעונש של עבודות שירות.

□ □ הנאשם טען שדרך פעולתו היתה מוטעית ובלתי נכונה. טעות פטאלית מתמשכת שנתמכה על ידי אובססיה שלא היתה לו שליטה עליה. כיום מבין שהמטרה והדרך היו פסולים וראויים לכל גינוי, מתחרט על כל מה שקרה ועל הנזקים והצער שנגרמו בעקבות מעשיו. הוא אדם נורמטיבי ולמד את הלקח. מעולם לא היה לו דבר נגד הדת או המאמינים בדת. שירת בצבא שירות מלא בחיל הים וכ-30 שנים במילואים, לאחר הצבא עבד כקצין רדיו בצי הסוחר ובהמשך למד בבר אילן. בשנות ה-30 לחייו עבר לחיות בקיבוץ ברמת הגולן מתוך ציונות. הקים משפחה ולו ארבעה ילדים ושישה נכדים. במשך 40 שנים חיי בקיבוץ, עבד במגוון עבודות ותרם לקהילה. כל חייו היה אזרח שומר חוק. מבקש להבהיר שכל נושא הפרדת הדת מהמדינה, כפייה דתית והממסד הדתי הם נושאים שאין בכוונתו לעסוק בהם בשום צורה. עולם הפשע הוא אינו עולמו. מבקש שייגזר עליו עונש עבודות שירות שיאפשר לו שיקום ותיקון.

דיון – קביעת מתחם העונש ההולם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

□ □ □ כתב האישום מתאר אירוע אחד. אמנם מדובר בפגיעה בחמישה מוסדות דת שונים בערים שונות (בית הדין בפתח תקווה, המועצה הדתית בכפר סבא, המועצה הדתית באשדוד, המועצה הדתית בתל-אביב, ובית הדין הרבני בתל אביב). ואולם, מדובר בסדרה של מעשים אשר נעשו במסגרת זמנים אחת, ונועדו למטרה אחת, כך שיש בין כל המעשים קשר ענייני הדוק. מכאן שיש לקבוע **מתחם עונש הולם אחד**.

הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה הם הגנה על שלום הציבור כמו גם על תחושת הביטחון של הציבור וכן שמירה על שלטון החוק, ערכי הדמוקרטיה, מוסדות המדינה והסדר הציבורי.

על חומרתה של עבירת ההצתה לפי סעיף 448(א) סיפא – שבוצעה במטרה לפגוע בנכס של המדינה, בנכס המשמש את הציבור או במטרה לפגוע בבני אדם – ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שקבע המחוקק לצידה העומד על 20 שנות מאסר. זאת לצד עבירת ייצור נשק, שהעונש המרבי בגינה עומד על 15 שנות מאסר.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת עבירת ההצתה והסכנה הגלומה בה וחזר והדגיש את חומרתה היתרה של עבירה זו, גם כשהיא מתייחסת לרכוש בלבד, בין היתר בשל הפוטנציאל לגרימת נזק לגוף. עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. חומרתה של עבירת ההצתה נובעת מכך שראשיתה ידוע, אך אין איש יודע כיצד תתפשט האש ומה יהיה היקף הנזק. בשל כך נקבע כי יש להתייחס בחומרה לעבירה זו, וככלל ראוי להטיל בגינה עונש של מאסר בפועל, כאשר מדיניות הענישה נגזרת, בין היתר, מהתכנון המוקדם, סוג ומהות הרכוש שהוצת בפועל, תוצאות המעשה והפוטנציאל לסיכון לנפש ולרכוש הגלום במעשה ההצתה (ע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** [15.4.15]; ע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** [7.3.17]; ע"פ 8347/19 **מיהרט נ' מדינת ישראל** [17.3.20] וע"פ 6326/17 **מחאמיד נ' מדינת ישראל** [3.12.17]).

במקרה הנוכחי קיימת חומרה רבה בעבירת ההצתה של חמישה מוסדות דת – בתי דין רבניים ומועצות דתיות – בערים שונות בארץ, תוך שימוש במטעני תבערה, מתוך מניע אידיאולוגי ולשם קידום עמדות פוליטיות-חברתיות – אם כי מעשים אלה הושפעו מהפרעת האישיות של הנאשם.

קיימת חומרה יתרה בביצוע עבירות מתוך מניעים אידיאולוגיים, במטרה ליצור חד תקשורתי וציבורי, וכדי להשפיע על תהליכים פוליטיים ושלטוניים ולכפות את האידיאולוגיה של מבצע העבירה על הציבור בכללותו – תהא האידיאולוגיה אשר תהא. הצתות של בתי דין רבניים ומועצות דתיות הן מעשה מובהק של התרסה נגד ערכי הדמוקרטיה, נגד המדינה ומוסדותיה, שלטון החוק והסדר הציבורי. לפיכך, יש בהן חומרה יתרה ביחס לעבירות הצתה אחרות. על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

חומרתה של עבירת ההצתה על רקע אידיאולוגי עמד כב' השופט י' אלרון בע"פ 1214/18 נאשף
נ' מדינת ישראל (11.11.18):

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה שיש לייחס לעבירות הצתה בכלל, ולעבירות הצתה על רקע אידיאולוגי בפרט. מעבר לסכנה המובנית הקיימת בעבירות הצתה – הנובעת מהסיכון הגלום במעשה ההצתה ובהיעדרה של שליטה על תוצאותיו – משהרקע להצתה אידיאולוגי, יש בכך כדי לכפות את עמדותיהם הקיצוניות של מבצעי העבירה על הציבור הרחב בדרכים אלימות, באופן המערער את סדרי המשטר הדמוקרטי".

באופן דומה קבע כב' השופט אלרון בע"פ 7482/20 פלוני נ' מדינת ישראל (15.7.21):

"כידוע, לעבירות ההצתה נודעת חומרה יתירה, הנובעת מהסיכון הגלום במעשה ההצתה עצמו, ומהיעדרה של שליטה על תוצאותיו, וזאת בפרט כאשר המניע להצתה אידיאולוגי, ונועד לכפות את עמדותיהם הקיצוניות של מבצעי העבירה על הציבור כולו בדרכים אלימות, העלולות לגבות חיי אדם".

(בעניין זה ראו גם ע"פ 6928/17 מדינת ישראל נ' אסרף [16.8.18]; ע"פ 401/16 מדינת ישראל נ' גבאי [28.9.16]).

חומרה נוספת קיימת בעבירות של ייצור נשק והחזקה נשק, כמו גם בניסיון להרוס נכס בחומר נפץ. בהכנת מטעני תבערה ובשימוש בהם טמון סיכון אינהרנטי לציבור.

□ □ בבחינת מידת הפגיעה בערך המוגן יש להבחין בין מדרגי ביניים של חומרה בעבירת ההצתה, תוך הבחנה בין הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם, באופן שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך; והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש. מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולה, כגון התכנון וההצטיידות בחומר דליק, ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שהיו בסיכון של פגיעה (ע"פ 4036/13 אמארה נ' מדינת ישראל [5.10.14]).

בנסיבות המקרה דנן, הפגיעה בערך המוגן היא ברף בינוני-גבוה. הנאשם הצית בו זמנית חמישה אתרים שהם מוסדות מדינה, באמצעות מטעני תבערה, תוך תכנון מקדים מדוקדק והצטיידות בחומרים שונים לשם ייצור המטענים. ואולם הנאשם ערך מאמצעים להימנע מפגיעה בחיי אדם ובמקומות פולחן דתי, הן בשלב בתכנון בבחירת המקומות שאותם הצית ומידת קירבתם למבנים שעלולים להיפגע והן בשלב הביצוע, תוך בחירת שעת המעשה ושימוש בפצצות סירחון להרחקת אנשים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

□ □ □ במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שלעבירות קדמו הכנה ותכנון משמעותיים. במשך כשנה וחצי מאז גמלה בליבו של הנאשם החלטה לגרום לשריפת בתי דין רבניים ומועצות דתיות ברחבי ישראל, במטרה לגרום להפסקת מתן השירותים של מוסדות אלה ולקדם מטרה של הפרדת הדת מהמדינה, הוא פעל באופן סדור להוצאת תכניתו העבריינית לפועל. הוא רכש ציוד וחומרים שונים לשם ייצור שני סוגי המטענים (מנפץ השמשות ומטען התבערה), בנה את המטענים, ערך ניסויים בחומרי התבערה השונים, התקשר למוסדות דת שונים ובדק את שעות פעילותם, בחר את זירות העבירות בקפידה ופעל לשם הסוואתו – לבוש כדר רחוב. הנאשם הצטייד בשישה מטעני תבערה ושישה מנפצי שמשות, בגדים ישנים כמאיצי בעירה ושש פצצות סירחון, ויצא לדרכו לשם ביצוע העבירות כאשר הוא מחופש לדר רחוב. □

הנאשם הגיע לבית הדין הרבני בעיר אשקלון ומשלא מצא גישה להחדרת מטען התבערה, הוא חיפש מוסדות דת אחרים, והגיע למועצה הדתית באשדוד, בית הדין הרבני בפתח תקווה, המועצה הדתית בתל אביב ובית הדין הרבני בתל אביב, בו הניח את מטען מנפץ השמשות כדי לגרום לחור בחלון. למחרת היום כיוון את מערכות מטעני התבערה כך שיפעלו בשעה 2:00 בלילה ונסע למועצה הדתית בעיר כפר סבא והצמיד מערכת מנפץ שמשות כדי לגרום לחור בחלון. הנאשם נסע למועצה הדתית באשדוד, למועצה הדתית בתל אביב, לבית הדין הרבני בתל אביב, לבית הדין בכפר סבא ולבית הדין בפתח תקווה ובכל אחד מחמשת המוסדות, שלשל דרך החלון מטען תבערה וערמת בגדים כמאיצי תבערה ובבית הדין בפתח תקווה שלשל שני מטענים. בסמוך לאחר השעה 2:00 בלילה ששת מטעני התבערה התלקחו. □

הנזק הפוטנציאלי הגלום באופן אינהרנטי בעבירת הצתה הוא להתפשטות האש למקומות סמוכים שעלולים להביא לפגיעה בגוף או בנפש ולפגיעה משמעותי ברכוש. במקרה זה הנאשם ערך מאמצים משמעותיים כדי להימנע מפגיעה בבני אדם באופן שבחר מוסדות הדת שאינם צמודים לכל מבנה אחר שעלול להיפגע, תזמן את הפעלת המטענים לשעת לילה מאוחרת שבה לא צפויה להיות פעילות במקום, לאחר שברר את שעות פעילות המוסדות ובנוסף הניח פצצות סירחון כדי להרחיק סקרנים מהאש ולהימנע מפגיעה בהם. חלק מהתכנון הקפדני של העבירות נבע מרצונו של הנאשם למנוע סיכון לפגיעה בבני אדם. סבורני כי נוכח מעשים המתוארים לא נוצרה סכנה משמעותית לחיי אדם או לפגיעה פיזית בבני אדם כתוצאה ממעשיו של הנאשם. עם זאת, ביצוע הצתה של מוסד דת, בלבה של עיר, גם אם באישון לילה, יש בו סכנה אינהרנטית של התפשטות האש, על אף המאמצים שבהם נקט הנאשם (ראו והשוו ע"פ 401/16 מדינת ישראל נ' גבאי (פיסקה 17) [28.9.16], שם נקבע כי גם אם בוצעה הצתת בית ספר במוצאי שבת כדי שלא לגרום לנפגעים בנפש, אין לשכוח שמדובר בשכונת מגורים, והסכנה שבהתפשטות האש אינה מבוטלת כלל ועיקר).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

הנאשם פעל כדי למנוע פגיעה בבתי כנסת, ולכן נמנע מפגיעה במוסדות דת הסמוכים לבתי כנסת. □

נזק פוטנציאלי נוסף קיים בכך שהאש שפרצה במבנים והואצה באמצעות הבגדים, יכולה היתה לגרום לנזק רב למוסדות עצמם ולתכולתם ובכלל זה לתיקים שעניינם נדון בבתי הדין. הנזק שנגרם בפועל הוא בשווי של עשרות אלפי שקלים.

הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הן תפיסת עולם אידיאולוגית קיצונית ורצון לקדם את תפיסת עולמו באמצעות העבירה וההד הציבורי שיבוא בעקבותיה. לצד זאת מניעים הנובעים מהפרעת האישיות שבה הוא לוקה, לרבות תחושת ריקנות וצורך בהכרה.

□ □ **הקרבה לסייג לאחריות פלילית, לרבות יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או את משמעות מעשיו:**

במישור העקרוני יודגש כי על פי תיקון 113 בחוק העונשין, מצבו הנפשי של הנאשם, במקרים שבהם הוא עולה כדי קרבה לסייג לאחריות הפלילית, קרי: כאשר יש בו כדי להשפיע על יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או את משמעות מעשיו, הוא בעל השפעה על מתחם העונש ההולם. במקרים שבהם עקב מצבו הנפשי של נאשם, הוא נמצא בקרבה לסייג לאחריות הפלילית, במובן זה שיכולתו להבין או להימנע מהמעשה נפגמה, יש בהם כדי להפחית את מידת האשם המוסרי של הנאשם, ולפיכך יש בכך כדי להשפיע על המתחם עצמו. כשם שמידת האשם המוסרי של אדם הלוקה במחלת נפש או בהפרעה נפשית חמורה אשר מבצע עבירה, נמוכה מזה של אדם מן היישוב, כך גם מתחם העונש ההולם לגבי אדם כאמור צריך להיות נמוך בהתאמה ותוך התחשבות במצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה. במובן זה מתחם העונש ההולם לוקח בחשבון את נתוני האינדיבידואליים של העושה כחלק מנסיבות ביצוע העבירה. מידת ההפחתה של מתחם העונש ההולם נגזרת מסוג ההפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה קרוב המקרה לסייג לאחריות הפלילית או עד כמה הוגבלה בעטייה של ההפרעה נפשית יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה או להימנע מעשיית המעשה ((ראו ע"פ 1865/14 פלוני נ' מדינת ישראל [4.1.16]; ע"פ 10416/07 דולינסקי נ' מדינת ישראל [7.12.09]; ת"פ (מח' מר') 41307-03-20 מדינת ישראל נ' הוכברג, [4.5.21]; ת"פ (מח' מר') 60896-07-18 מדינת ישראל נ' מהבש [20.4.21]).

כידוע, מצבם הנפשי של אנשים הלוקים במחלות נפש או בהפרעות נפשיות, אינו מצב בינארי, שכולל רק שתי אפשרויות של "אחראי למעשיו" או "שאינו אחראי למעשיו", ואף לא מצב בינארי של "סייג לאחריות הפלילית" או "ללא שום הפרעה נפשית", אלא קיים מנעד שלם, ספקטרום רחב, של מצבים נפשיים של נאשמים שהם אמנם אחראים למעשיהם, אך יכולתם להבין את מעשיהם או לשלוט בהתנהגותם מוגבלת במידה כזו או אחרת עקב מחלת הנפש או ההפרעה הנפשית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

מנגד מובן הדבר כי אין גם לפתוח פתח חסר גבולות לכל טענה הנטענת בידי מי שביצע עבירה בדבר פגם נפשי ממנו הוא סובל, ואין ליצור מדרון חלקלק שיפגע באפקטיביות של המשפט הפלילי כגורם מרתיע ומחנך.

□ □ עיון בחוות הדעת שהוגשו בעניינו של הנאשם עולה שהנאשם אינו לוקה במחלת נפש ואולם הוא לוקה בהפרעת אישיות חמורה הכוללת קווים סכיזואידיים ונרקסיסטיים ונוקשות מחשבתית קשה ביותר.

מחוות הדעת מטעם ההגנה שנערכה על ידי פרופ' שמואל פניג עלה כי הנאשם מתקיים בעולם שבו הוא מחובר למציאות, מתפקד ומגלה התנהלות נורמטיבית, אך עולות התנהגויות שמצביעות על בעייתיות ובכלל זה חוסר יציבות בעבודה, יחסיו עם סביבתו ועיסוק בתחביבים בלתי שגורתיים. לצד זאת מתקיימת מערכת חשיבתית אידאית נוקשה בעלת אופי פתולוגי. בעבירה, הנאשם החזיק באמונה בלתי ניתנת לערעור שבמעשה קיצוני שאותו תכנן לפרטי פרטים יביא להפרדת הדת מהמדינה. אין מדובר במחשבת שווא כהגדרתה המקובלת, אך החשיבה שהמעשה שעשה יביא לפתרון הרצוי מבחינתו היא בגדר מחשבה עם ערך יתר. הנאשם לא חלק עם סביבתו את רעיונותיו ותכניתיו, לא יצר קשר עם אנשים החושבים כמוהו. את הרעיון והמעשים הוא ניהל בינו לבין עצמו ומבחינה זו דומה לחשיבה פרנואידיה המזינה את עצמה. כל הרעיון שצמח והתפתח בראשו הכולל אדם אחד, גיבור בעל כוחות, הרוצה להיכנס לספרי ההיסטוריה ולחולל שינוי תוך שימור הפנטזיה בעולמו הפנימי ללא חשש מביקורת חיצונית. הנאשם חסר תובנה ביחס להשלכות מעשיו על הסובבים אותו, בולטים אובססיביות ופרפקציוניזם בשלבי ההכנה.

הנאשם לוקה בהפרעת אישיות נרקסיסטית, לנאשם יש קווים נרקסיסטיים גרנדיוזיים ובדומה להפרעות אישיות חמורות אינו מחובר להשלכות מעשיו על סביבתו והוא נעדר תובנה לחלוטין להפרעתו. בנוסף קיימים אצלו קריטריונים המתאימים **להפרעת אישיות סכיזואידית**, כאשר הוא מעדיף בקביעות פעילות הנעשית ביחידות, בעל עיסוק מופרז בדמיונות, היעדר חברים קרובים והיעדר רצון בקשרים כאלה וחוסר רגישות ניכר כלפי נורמות חברתיות מקובלות.

הרעיון שאותו קידש ואשר בער בעצמותיו היה בעוצמה של מחשבת שווא שאין אפשרות להפריכה. המחשבה שהמעשה הקונקרטי יביא להפרדת הדת מהמדינה היא בגדר מחשבה עם ערך יתר המתקרבת למחשבת שווא. לדברי עורך חוות הדעת אין מדובר בפשע אידיאולוגי אלא במעשים שנבעו מהמבנה הנפשי שלו, אשר באו לתת פתרון רגשי לריקנות ולדיכאון שהתגברו בשלב זה של חייו. אף שהמעשים קשורים לכאורה לתפיסת עולם אידיאולוגית, הם נובעים יותר מתוך הצורך הנפשי בהכרה מהסביבה וחיפוש אחר משמעות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

עורך חוות הדעת מצא שהנאשם לוקה **בהפרעת אישיות חמורה, ומעשיו נעשו בגלל רעיונותיו וכתוצאה מהפרעתו הנפשית**, ללא רווח אישי ומתוך נכונות לשלם מחיר אישי.

הפסיכיאטר ד"ר מרוז, מטעם הפסיכיאטרית המחוזית, אשר לא חלק על האמור בחוות הדעת מטעם הגנה – קבע כאמור כי מדובר **בהפרעת אישיות חמורה כאשר יכולת השליטה המוגבלת שלו קשורה במישרין להפרעת האישיות**. חוות דעתו מצאה שהפרעת האישיות החמורה שבה לוקה הנאשם עומדת בתנאי הסייג לאחריות פלילית, כאשר על אף מודעתו למעשיו, יכולת השליטה שלו על מעשיו היתה מוגבלת מאוד, וזאת למרות הבנתו את העונש הצפוי לו מביצוע המעשים.

□ □ כידוע, נטל השכנוע להוכיח את הנסיבה המקלה האמורה אשר קשורה בביצוע העבירה, מוטל על שכמו של הנאשם וברמה של מאזן הסתברויות (ראו סעיף 40(ג) לחוק וכן ע"פ 7876/15 **חמאמרה נ' מדינת ישראל** [30.8.17], פסקה 25).

במקרה זה, המסקנה היא שההגנה הרימה את הנטל הנדרש, ואף המאשימה לא חלקה על כך, אם כי חלקה על מידת הקרבה לסייג. יש לתת משקל לכך שהנאשם לוקה בהפרעת אישיות חמורה אשר הגבילה באופן ממשי את יכולתו לשלוט על מעשיו, על אף מודעתו למעשים, לאסור שבהם ולעונש הצפוי לו בגינם.

בנסיבות אלה, שוכנעתי כי התנהגותו של הנאשם הושפעה באופן ממשי מהפרעת האישיות שבה הוא לוקה, וכי מתקיימת קרבה לסייג לאחריות הפלילית, בהתאם לסעיף 40(טא)(9) בחוק, אשר יש בה להשפיע באופן ממשי על קביעת מתחם העונש.

□ □ בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר במנעד רחב כמפורט להלן:

א. □ בע"פ 6928/17 **מדינת ישראל נ' אסרף** (16.8.18), התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של **הצתה בנסיבות מחמירות, השחתת פני מקרקעין ממניע עוינות כלפי ציבור, קשירת קשר לפשע** ועוד. הנאשם הצית יחד עם אחרים את כנסיית הלחם והדגים באמצעות חומר דליק וריסס כתובות על קיר הכנסייה. נשקפה סכנה לחיי אדם. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי גזר הדין אינו משקף את חומרת המעשים, והעמיד את עונשו של הנאשם **על 5.5 שנות מאסר בפועל** (חלף 4 שנות מאסר) □.

ב. □ בע"פ 7482/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (15.7.21) נדחה ערעורו של נאשם, קטין, אשר הורשע בעבירות של חברות בארגון טרור, הצתה ועבירות אלימות כלפי רכוש ממניע גזעני. הנאשם ואחרים היו חברים בארגון טרור אשר מטרתו לגרום ל"תבערה ביטחונית" על רקע לאומני ובין דתי, ולשם כך תכננו לפגוע בערבים חפים מפשע, ובקודשי דת נוצרים ומוסלמים. במסגרת זו, ביצעו פעולות אלימות שנועדו לזרוע אימה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

בקבוצות שאינן יהודיות, בכוונה להביא לשינוי מדיניות השלטון. הנאשם ואחר קשרו קשר להצית בית מגורים בכפר דומא, ביצעו תצפיות, וסיכמו לבצע את ההצתה. במועד אחר הציתו מחסן תבואה. הנאשם הצית עם אחרים מונית, ריסס כתובות תג מחיר, וניקב עם אחרים צמיגים של מכוניות. הנאשם, קטין, כבן 16 בעת ביצוע העבירות, בעל עבר פלילי מינורי, נדון ל-42 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 401/16 מדינת ישראל נ' גבאי (28.9.16), התקבל ערעור המדינה על קולת העונש. הנאשם הורשע בעבירות הצתה, השחתת פני מקרקעין, החזקת סכין, הסתה לאלימות, איסור פרסום הסתה לגזענות ותמיכה בארגון טרור. הנאשם ואחרים היו חברים בארגון להבה. הוא הצית עם שניים נוספים את בית הספר הדו-לשוני בירושלים. הם התפרצו לבית הספר, הנאשם ואחד האחרים נכנסו לכיתות שפכו דלק והנאשם הצית בהן אש. במקביל הנאשם האחר ריסס כתובות גזעניות על קירות בית הספר. הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם לעבירת הצתה בין שנת מאסר ל-5 שנות מאסר, וגזר על הנאשם 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון החמיר בעונשו ל-40 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 1594/21 מהרטו נ' מדינת ישראל (1.7.21), דחה בית המשפט העליון ערעור נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של הסתה לאלימות, הצתה, נשיאת נשק, היזק בזדון ותקיפת שוטרים. על רקע המחאה הציבורית שקמה בעקבות מותו של סלומון טקה ז"ל בעקבות ירי של שוטר, הנאשם פרסם בפייסבוק פרסומים מסיתים לאלימות כלפי שוטרים. בהמשך לכך יצא מביתו מצויד בחומר בערה ואגרופן, במטרה להשתתף בהפגנה ולפגוע בשוטרים. הנאשם הצית ניידת משטרה וגרם לה נזק, השליך בקבוקי תעברה לעבר תחנת משטרה ולעבר שוטרים שסיירו באזור וכן הצית פחי אשפה. בית המשפט קבע מתחם עונש הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. הנאשם צעיר שנסבות חייו קשות ובעל עבר פלילי נדון לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל כן הופעל מאסר מותנה בן 6 חודשים במצטבר (סה"כ 46 חודשים).

ה. בע"פ 1214/18 נאשף נ' מדינת ישראל (11.11.18) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של הצתה בנסיבות מחמירות בצוותא, תמיכה בארגון טרוריסטי, קשירת קשר לפשע מתוך עוינות לציבור, ועוד. הנאשם ואחרים הביעו תמיכה בארגון דאע"ש. בהמשך, תכננו לסכל הופעה שתוכננה באצטדיון, ולבצע בו הצתה ממניעים אידיאולוגיים. הנאשם והאחרים הצטיידו בבקבוקי דלק, ובמציתים, ובשעת לילה הציתו עמוד תאורה, לוח חשמל וכיסאות פלסטיק. הנאשם אף התקשר ודיווח על מטען חבלה במקום, כדי למנוע את ההופעה. נגרם נזק של כ-78,000 ₪. נקבע מתחם שנע בין 24 ל-56 חודשי מאסר בפועל, והנאשם, בעל עבר פלילי שהתיישן, נדון ל-36 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

ו. □ בע"פ 5873/09 **ביומי נ' מדינת ישראל** (28.12.10) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירות של הצתה במטרה לפגוע בנכס המשמש את הציבור ונשיאת נשק, וצירף תיקים נוספים. הנאשם סיכם על חברו להצית ישיבה, הכין בקבוקי תבערה, הגיע למקום לפנות בוקר, שבר את חלון משרד הישיבה, והשליך פנימה את בקבוקי התבערה. הנאשם ביצע את המעשים בתגובה להצתת מסגד, ועל רקע לאומני. לחובתו עבר פלילי מכביד. הנאשם נדון ל-3 שנות מאסר בפועל בגין תיק זה, לשנת מאסר נוספת בגין התיקים המצורפים, וכן הופעל מאסר על תנאי (סה"כ 54 חודשים). □

ז. □ בע"פ 2717/15 **חביבאללה נ' מדינת ישראל** (23.12.15) התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של הצתה. בעקבות עיקול שהוטל על ידי המועצה המקומית על חשבון הבנק של אמו של הנאשם, מילא הנאשם בקבוק בבנוין, שפך את הבנוין והציתו. נגרם נזק לרכוש המועצה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר. הנאשם ללא עבר פלילי, נדון לעונש של 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קבע מתחם שבין שנתיים עד חמש שנות מאסר, והפחית את עונשו ל-28 חודשי מאסר בפועל. □

ח. □ ת"פ (מח' מר') 8718-02-14 **מדינת ישראל נ' ריכטר** (4.2.15), הנאשם הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור, הצתה בצוותא, והשחתת פני מקרקעין בצוותא מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור. הנאשמים והאחרים קשרו קשר ביניהם, הגיעו רעולי פנים ליישוב ערבי, שם שפכו חומר דליק על משאית ומכונית והציתו אותם. כתוצאה מכך נגרם נזק רב למשאית והמכונית הושבתה. כל זאת, בעודו אמור להיות נתון במעצר בית בגין תיק אחר. הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי. נקבע מתחם עונש שבין 25 ל-50 חודשי מאסר בפועל. הנאשם נידון ל-36 חודשי מאסר בפועל.

□ □ בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), ותוך התחשבות בקרבה לסייג לאחריות הפלילית, אני קובע כי מתחם העונש ההולם הוא החל מ-3 ועד ל-6 שנות מאסר בפועל. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

□ □ בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם אדם מבוגר בן 69, אב לארבע ילדים בוגרים וסב לנכדים. לאורך השנים תפקד במסגרת חייו השונות, סיים 12 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא ושירות ממושך במילואים, היה חבר קיבוץ ובו עבד. בעקבות מעשיו, מרבית בני משפחתו ניתקו עמו קשר והוא הוצא מהקיבוץ בו חי במשך כ-40 שנים. מובן שעונש מאסר ממושך יקשה על הנאשם בהיותו מאסר ראשון ובפרט נוכח גילו,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20-06-14479 מדינת ישראל נ' כהן

וכן יקשה על ילדיו ונכדיו נוכח הריחוק ממנו ולמרות הנתק שנוצר עם חלקם בגין מעשיו. הנאשם הודה באשמה, נטל אחריות למעשיו והביע חרטה. הנאשם נמצא בחלופת מעצר במסגרת "בית חם" והשתלב בשיחות עם העובדת הסוציאלית במקום והצליח לשתף בפתיחות ולהיעזר בטיפול. הנאשם נעדר עבר פלילי.

□ עם זאת, נתתי דעתי לכך ששירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. שירות המבחן סבר שגם כיום הנאשם מתקשה להפנים את השלכות מעשיו, ולוקח אחריות קונקרטית בלבד על מעשיו. שירות המבחן סבור שעדיין קיימים גורמי סיכון, לרבות הסתרתו את תכניתו מסביבתו לאורך זמן, היעדר הכרה בפוטנציאל ההרסני במעשיו והקושי להכיר בהשלכות ובחומרת מעשיו, זאת לצד גורמי הסיכוי לשיקום הכוללים היעדר עבר פלילי ושיתוף פעולה עם גורמי הטיפול.

כמו כן, נתתי דעתי לחלוף הזמן בן שנה ו-4 חודשים מאז ביצוע העבירה ולתקופה בת השלושה חודשים בה שהה הנאשם במעצר וכשמונה חודשים שבהם היה נתון בפיקוח אלקטרוני.

□ באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש ברף הנמוך של מתחם העונש, לצד עונש מאסר מותנה וקנס כספי.

סוף דבר

□ אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. □ 36 חודשי מאסר בפועל ויום, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 20.5.20 ועד ליום 16.8.20.
- ב. □ 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר על עבירת הצתה או עבירת נשק מסוג פשע. □
- ג. □ קנס כספי בסך של 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.22. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי. □

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדריס ביום 1.11.21 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון וגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336 □

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים. □

ניתן היום, ז' תשרי תשפ"ב, 13 ספטמבר 2021, בנוכחות הצדדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14479-06-20 מדינת ישראל נ' כהן

קובו

[

עמי קובו, שופט